

Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych

Cylch Gorchwyl

1. Gofynion Statudol

- 1.1 Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ("y Ddeddf"), yn gosod dyletswydd lles ar gyrrff cyhoeddus penodedig i ddatblygu'n gynaliadwy. Mae Rhan 4 y Ddeddf yn gofyn am sefydlu Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC) lle mae cyrff cyhoeddus yn cydweithio er mwyn cyfrannu at gyflawni'r nodau lles.
- 1.2 Rhaid cael BGC ar gyfer pob ardal Awdurdod Lleol yng Nghymru. Fodd bynnag, mae adran 47 y Ddeddf yn caniatáu i ddau neu fwy BGC uno os credant y byddai hynny'n eu helpu i gyfrannu at gyflawni'r nodau lles. Mae adran 48 y Ddeddf hefyd yn caniatáu i ddau neu fwy BGC gydweithio os credant y byddai hynny'n eu helpu i gyfrannu at gyflawni'r nodau lles.
- 1.3 Defnyddiwyd y pwerau a roddir yn adran 47 y Ddeddf i uno BGC Conwy a BGC Sir Ddinbych yn un BGC ar gyfer ardal Conwy a Sir Ddinbych ("y Bwrdd"). Mae'r Bwrdd wedi gwneud y penderfyniad hwn gan ddeall y perygl nad oes unrhyw ddarpariaeth ar hyn o bryd o fewn y Ddeddf i wahanu'r Bwrdd.

2. Nod

- 2.1 Nod y Bwrdd yw bod yn uchelgeisiol, yn arloesol ac yn frwdfrydig i gydweithio er mwyn dod o hyd i atebion cynaliadwy i'r gwasanaeth.

3. Diben

- 3.1 Gwella lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol ardal y Bwrdd trwy gyfrannu at gyflawni'r nodau lles cenedlaethol a nodir yn y Ddeddf, gan gynnwys:
  - Cymru lewyrchus
  - Cymru wydn
  - Cymru iachach
  - Cymru fwy cyfartal
  - Cymru o gymunedau cydlynol
  - Cymru lle mae diwylliant bywiog a'r iaith Gymraeg yn ffynnu
  - Cymru sydd â chyfrifoldeb byd-eang
- 3.2 Bydd y Bwrdd yn cadw at yr Egwyddor Datblygu Cynaliadwy a nodir yn y Ddeddf, sy'n ceisio sicrhau bod anghenion presennol yn cael eu diwallu heb gyfaddawdu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion eu hunain. Bydd y Bwrdd yn canolbwyntio ar y pum prif ffordd o weithio:
  - Hirdymor
  - Atal
  - Integreiddio
  - Cydweithio
  - Cyfranogi

3.3 Bydd BGC Conwy a Sir Ddinbych yn gyfrifol am y gofynion statudol canlynol -

- Paratoi, cyhoeddi ac adolygu [asesiad o gyflwr lles](#) economaidd, cymdeithasol, diwylliannol ac economaidd yng Nghonwy a Sir Ddinbych erbyn Ebrill 2017.
- Paratoi [cynllun lles lleol](#) i Gonwy a Sir Ddinbych, gan osod amcanion lles lleol a'r camau y mae'n cynnig eu cymryd i'w diwallu erbyn Mai 2018.
- Cymryd pob cam rhesymol i ddiwallu'r amcanion lleol o fewn y cynllun lles lleol.
- Cyhoeddi [adroddiad blynyddol](#) sy'n nodi cynnydd y Bwrdd o ran diwallu'r amcanion lleol.

4. Egwyddorion

4.1 Bydd y Bwrdd yn gweithio yn unol â'r egwyddorion canlynol:

- **Parch** - bydd yr holl bartneriaid yn parchu ei gilydd.
- **Gonestrwydd** - bydd yr holl bartneriaid yn gwneud penderfyniadau gyda gonestrwydd, fel eu bod yn gyson, yn egwyddorol ac yn onest.
- **Cydatebolrwydd** – mae partneriaid yn atebol i'w gilydd am gyflawni canlyniadau y maent wedi cytuno arnynt ar y cyd ac y mae ganddynt gydberchnogaeth ohonynt.
- **Gwerth** - mae pob partner yn gyfartal ar y Bwrdd a rhaid i bob aelod werthfawrogi'r naill a'r llall a'u cyfraniad.
- **Ymddiried a Bod yn Agored** - er mwyn sicrhau bod pob partner yn cael eu cynnwys ac yn cymryd rhan.

5. Aelodaeth

Aelodau Statudol

5.1 Dyma Aelodau Statudol y Bwrdd:

- Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
- Cyngor Sir Ddinbych
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
- Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
- Cyfoeth Naturiol Cymru

5.2 Dyma'r cynrychiolwyr a enwebwyd ac y cytunwyd arnynt ar gyfer y sefydliadau sy'n Aelodau Statudol ar y Bwrdd:

Aelodau Statudol	Cynrychiolydd a Enwebwyd
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	Cyfarwyddwr Rhanbarth Canolog (yn cynrychioli'r Cadeirydd)
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	Y Prif Weithredwr
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	Yr Arweinydd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	Y Prif Weithredwr
Cyngor Sir Ddinbych	Yr Arweinydd
Cyngor Sir Ddinbych	Y Prif Weithredwr
Cyfoeth Naturiol Cymru	Pennaeth Gweithrediadau'r Gogledd (yn cynrychioli'r Prif Weithredwr)
Cyfoeth Naturiol Cymru	Arweinydd Tîm Gogledd Ddwyrain Cymru
Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru	<i>Prif Swyddog Tân Cynorthwyol</i> (yn cynrychioli'r Prif Swyddog Tân)

5.3 Mae'r Aelodau Statudol yn gyfrifol ar y cyd am gyflawni dyletswyddau statudol y Bwrdd. Golyga hyn bod angen i'r Aelodau Statudol gytuno'n unfrydol mewn perthynas â chyflawni eu dyletswyddau dan y Ddeddf, fel y nodir ym mharagraff 3.3.

Cyfranogwyr a Wahoddwyd

5.4 Mae gofyniad statudol ar y Bwrdd i wahodd 'Cyfranogwyr a Wahoddwyd', sy'n cyflawni swyddogaethau o natur gyhoeddus, i gymryd rhan yng ngweithgarwch y Bwrdd.

5.5 Gofynnir i Gyfranogwyr a Wahoddwyd ymuno â'r Bwrdd trwy lythyr gan y Cadeirydd yn nodi'r rhesymau dros eu gwahodd a'r disgwyliadau fydd ar y sawl a wahoddir. Caiff pob Cyfranogwr a Wahoddwyd gymryd rhan yng ngweithgarwch y Bwrdd o'r diwrnod hwnnw y bydd y Bwrdd yn derbyn ei hysbysiad ei fod yn derbyn y gwahoddiad.

5.6 Nid oes rhaid i Gyfranogwyr a Wahoddwyd dderbyn y gwahoddiad, a thrwy dderbyn y gwahoddiad i gymryd rhan yng ngweithgarwch y BGC, nid ydynt yn dod yn aelodau o'r Bwrdd. Mae gan Gyfranogwyr a Wahoddwyd hawl i gydweithio â'r Bwrdd trwy wneud sylwadau i'r Bwrdd am yr asesiad lles lleol a'r cynllun lles lleol, gan gymryd rhan yng nghyfarfodydd y Bwrdd a darparu cyngor a chymorth arall yn ôl y gofyn.

5.7 Dyma'r cynrychiolwyr a enwebwyd ac y cytunwyd arnynt ar gyfer y Cyfranogwyr a Wahoddwyd, sydd wedi derbyn y gwahoddiad i gymryd rhan:

Cyfranogwyr a Wahoddwyd	Cynrychiolydd a Enwebwyd
Cartrefi Cymunedol Cymru	Tai Gogledd Cymru yw'r enwebiad presennol (yn cynrychioli'r Prif Weithredwr)
Cefnogaeth Cymuned a Gwirfoddol Conwy	Y Prif Swyddog
Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Ddinbych	Y Prif Swyddog Gweithredol
Y Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol	Rheolwr Tîm Conwy
Heddlu Gogledd Cymru	Yr Uwcharolygydd
Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd	Y Prif Weithredwr
Iechyd Cyhoeddus Cymru	Cyfarwyddwr Cyswllt Iechyd y Cyhoedd (yn cynrychioli Cyfarwyddwr Gweithredol Iechyd y Cyhoedd)
Cynrychiolwyr Cyngorau Tref a Chymuned	Cynrychiolydd Conwy
	Cynrychiolydd Sir Ddinbych
Llywodraeth Cymru	Uwch Was Sifil

Partneriaid Eraill

5.8 Bydd y Bwrdd yn ymgysylltu â phartneriaid allweddol eraill yng Nghonwy a Sir Ddinbych sy'n cyflawni swyddogaethau o natur gyhoeddus ac sydd:

- i. â chysylltiad materol â lles Conwy a Sir Ddinbych;
- ii. yn cyflawni gwasanaethau cyhoeddus pwysig; ac
- iii. yn rhan o waith paratoi, gweithredu a chyflawni'r Bwrdd.

- 5.9 Cysylltir â'r sefydliadau canlynol i geisio cyngor mewn modd ac i'r graddau y mae'r Bwrdd yn ei ystyried yn briodol. Mae'r partneriaid hyn yn cynnwys, ond nid yn gyfyngedig i:

Partneriaid Eraill
Cynghorau Cymuned
Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru
Cyngor Iechyd Cymuned Gogledd Cymru
Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru
Sefydliadau Addysg Uwch / Addysg Bellach (gan gynnwys Grŵp Llandrillo Menai)
Cyngor Celfyddydau Cymru
Cyngor Chwaraeon Cymru
Llyfrgell Genedlaethol Cymru
Amgueddfa Genedlaethol Cymru
Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig
Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaeth Ambiwlans Cymru

- 5.10 Gall y Bwrdd ystyried pa bartneriaid eraill, os oes yna rai, yr hoffai eu gwahodd i gymryd rhan yn ei waith ac i ba raddau, cyhyd â'u bod yn bodloni'r meini prawf llawn a nodir yng nghymal 5.5. Caiff hyn ei adolygu'n rheolaidd i sicrhau y caiff y blaenoriaethau a nodir gan yr amcanion lles eu cefnogi yn briodol gyda'r adnoddau addas i'w cyflawni.
- 5.11 Gofynnir i Bartneriaid Eraill ymuno â'r Bwrdd trwy lythyr gan y Cadeirydd yn nodi'r rhesymau dros eu gwahodd a'r disgwyliadau fydd ar y sawl a wahoddir. Ar ôl ymuno â'r Bwrdd, bydd sefydliadau partner yn dod yn Gyfranogwyr a Wahoddwyd ac yn cymryd rhan mewn cyfarfodydd yn yr un ffordd â'r Aelodau Statudol.
- 5.12 O'r partneriaid allweddol a restrir yn 5.9 uchod, mae'r Bwrdd wedi dewis un partner i gychwyn i ddod yn Gyfranogwr a Wahoddwyd, sef Iechyd Cyhoeddus Cymru; nodir y cynrychiolydd a enwebwyd ym mharagraff 5.7.

Gwybodaeth

- 5.13 Gall y Bwrdd ofyn i Gyfranogwyr a Wahoddwyd a phartneriaid eraill ddarparu gwybodaeth am unrhyw gamau y maent yn eu cymryd allai gyfrannu at gyflawni'r nodau lles. Ond nid oes rhaid i'r sefydliadau ddarparu gwybodaeth os:
- (a) ydynt yn ystyried y byddai hynny'n anghydnaws â'u dyletswyddau, neu
  - (b) y byddai'n cael effaith niweidiol ar gyflawni eu swyddogaethau, neu
  - (c) y maent wedi'u gwahardd rhag darparu'r wybodaeth yn ôl y gyfraith.
- 5.14 Os bydd sefydliad yn penderfynu peidio â darparu gwybodaeth y mae'r Bwrdd wedi gofyn amdani, rhaid iddo ddarparu rhesymau am ei benderfyniad i'r Bwrdd yn ysgrifenedig.

Dirprwy Gynrychiolwyr

- 5.15 Gall Aelod Statudol neu Gyfranogwr a Wahoddwyd i'r Bwrdd ddynodi unigolyn o'u sefydliad i'w cynrychioli. Yr unig gyfyngiad yw mai'r unig berson y gall maer a etholwyd yn uniongyrchol neu arweinydd gweithredol Awdurdod Lleol ei ddynodi yw aelod arall o weithrediaeth yr Awdurdod hwnnw.
- 5.16 Dylai'r person a ddynodir fod â'r awdurdod i wneud penderfyniadau ar ran eu sefydliad.

6. Rolau a Chyfrifoldebau Aelodau

6.1 Dyma rolau a chyfrifoldebau pob Aelod Statudol a phartneriaid a wahoddwyd ar y Bwrdd:

- Darparu arweinyddiaeth strategol ar gyfer datblygu'r asesiad lles lleol a'r cynllun lles lleol a bod yn gyfrifol am gyflawni'r cynllun yn llwyddiannus ac yn atebol i'r cyhoedd am ei berfformiad;
- Sicrhau bod pobl sydd â diddordeb mewn gwella lles yr ardal yn cymryd rhan yng ngwaith y Bwrdd;
- Sicrhau y caiff gwybodaeth ei chyfathrebu'n effeithiol trwy eu sefydliadau eu hunain;
- Sefydlu diwylliant o ddatblygu cynaliadwy o fewn eu sefydliad cyhoeddus perthnasol;
- Sicrhau y caiff perfformiad a risgiau'r Bwrdd eu rheoli'n gadarn;
- Sicrhau y caiff gwaith y Bwrdd ei gyflwyno i'w archwilio'n rheolaidd;
- Sicrhau y caiff y penderfyniadau y cytunir arnynt gan y Bwrdd eu rhoi ar waith (nid yw penderfyniadau'r Bwrdd yn gyfreithiol rwymol, felly cyfrifoldeb pob sefydliad sy'n aelod yw hyn);
- Cyfrannu at ariannu gwaith y Bwrdd os bydd angen a thrwy gytundeb.

7. Cadeirydd ac Is-gadeirydd

7.1 Bydd y Cadeirydd yn cael ei ethol bob dwy flynedd trwy gytundeb aelodau'r Bwrdd. Gall y Cadeirydd fod yn Aelod Statudol neu'n Gyfranogwr a Wahoddwyd. Bydd rôl y Cadeirydd yn cynnwys:

- Rheoli rhaglen y Bwrdd
- Adolygu'r cofnodion drafft
- Cynrychioli'r Bwrdd mewn digwyddiadau allweddol
- Rheoli unrhyw wrthdaro buddiannau
- Adfer unrhyw anghydfod
- Cynnal trefn dda

7.2 Bydd yr Is-gadeirydd yn cael ei ethol bob dwy flynedd trwy gytundeb aelodau'r Bwrdd. Gall yr Is-gadeirydd fod yn Aelod Statudol neu'n Gyfranogwr a Wahoddwyd. Byddai'n arfer da i'r Is-gadeirydd fod o sefydliad partner gwahanol i'r Cadeirydd. Bydd yr Is-gadeirydd yn cymryd rôl y Cadeirydd os nad yw'r Cadeirydd yn gallu cyflawni ei ddyletswyddau.

8. Cyfarfodydd

8.1 Cyfarfodydd arferol y Bwrdd:

- Cynhelir cyfarfodydd ffurfiol o leiaf unwaith y chwarter, ond gellir cyfarfod yn amlach os bydd angen hynny.
- Bydd cyfarfodydd anffurfiol yn cael eu trefnu rhwng cyfarfodydd ffurfiol, i feithrin perthynas waith agosach ac i gadw momentwm.
- Bydd y Cymorth Gweinyddol yn gosod calendr blynyddol o gyfarfodydd (fel y nodir yng nghymal 11).
- Bydd y cyfarfodydd ffurfiol yn cael eu cynnal yn rhithiol a bydd cyfarfodydd anffurfiol yn hybrid.
- Bydd cyfarfodydd ffurfiol y Bwrdd yn agored i'r cyhoedd fel sylwedyddion, ac eithrio unrhyw eitemau sydd wedi'u nodi fel rhai eithriedig.
- Gall Aelodau Statudol a Chyfranogwyr a Wahoddwyd ofyn i gael cynnwys eitemau ar y rhaglen, gyda'r Cadeirydd yn eu cymeradwyo'n derfynol.
- Bydd y cyfarfodydd briffio a gaiff eu cynnal gyda'r Cadeirydd ar agor i'r rhai hynny sy'n cyflwyno eitem yn y rhaglen, i helpu i roi strwythur i'r drafodaeth.

- Mae'n rhaid cyflwyno pob adroddiad yn electronig i'r Ysgrifenyddiaeth 15 diwrnod cyn y cyfarfod.
- Bydd rhaglenni, cofnodion ac adroddiadau yn cael eu hanfon yn electronig 7 diwrnod cyn y cyfarfod. Bydd pob dogfen yn ddwyieithog onid ydynt yn ddogfennau gweithio.
- Bydd yr agenda a'r papurau yn cael eu cyhoeddi'n gyhoeddus ar wefan y Bwrdd cyn y cyfarfodydd, ac eithrio unrhyw eitemau sydd wedi'u nodi fel rhai eithriedig i'w cyhoeddi.
- Darperir cyfleusterau cyfieithu ym mhob cyfarfod.
- Bydd cofnodion y cyfarfod yn cael eu hanfon yn electronig o fewn 10 diwrnod i'r cyfarfod.
- Bydd cofnodion ar gael ar wefan y Bwrdd, unwaith y cânt eu cymeradwyo'n ffurfiol gan y Bwrdd yng nghyfarfod nesaf y Bwrdd.

8.2 Cyfarfodydd gorfodol y Bwrdd:

- Rhaid i'r Bwrdd gynnal 'cyfarfod gorfodol', wedi'i gadeirio gan yr Awdurdod Lleol, ddim hwyrach na 60 diwrnod ar ôl pob etholiad cyffredin o gynghorwyr. Etholiadau cyffredin yw'r rheiny lle mae pob sedd ar gyngor yn wynebu etholiad neu ailetholiad.
- Bydd aelodau'r Bwrdd yn penodi Cadeirydd ac Is-gadeirydd yn y cyfarfod gorfodol ymysg yr Aelodau Statudol a'r Cyfranogwyr a Wahoddwyd.
- Yn y cyfarfod hwn, bydd y Bwrdd hefyd yn:
  - a) Pennu pryd a pha mor aml y bydd yn cyfarfod
  - b) Adolygu a chytuno ar gylch gorchwyl

9. Is-grwpiau

9.1 Gall y Bwrdd sefydlu is-grwpiau i'w gefnogi i gyflawni ei swyddogaethau a gall y Bwrdd awdurdodi is-grwpiau i gyflawni nifer gyfyngedig o swyddogaethau'r Bwrdd.

9.2 Rhaid i bob un o is-grwpiau'r Bwrdd gynnwys o leiaf un o Aelodau Statudol y Bwrdd, all ddewis cynrychiolydd priodol i fynychu a chyfrannu at waith yr is-grŵp. Gall yr is-grŵp hefyd gynnwys unrhyw Gyfranogwr a Wahoddwyd neu bartner arall.

9.3 Er na ellir awdurdodi'r is-grwpiau eu hunain i gwblhau a chymeradwyo'r asesiad lles lleol na'r cynllun lles lleol, disgwylir iddynt chwarae rôl bwysig o ran ymchwilio a datblygu'r rhain ar ffurf drafft.

9.4 **Ni chaiff** y Bwrdd awdurdodi is-grŵp i -

- (a) wahodd pobl i gymryd rhan yng ngweithgarwch y Bwrdd;
- (b) gosod, adolygu na diwygio amcanion lleol y Bwrdd;
- (c) paratoi na chyhoeddi asesiad o les;
- (d) ymgynghori ar asesiad o les na pharatoi asesiad drafft er dibenion ymgynghori;
- (e) paratoi na chyhoeddi cynllun lles lleol;
- (f) ymgynghori ar gynllun lles lleol na pharatoi cynllun lles lleol drafft er dibenion ymgynghori;
- (g) adolygu na diwygio cynllun lles lleol na chyhoeddi cynllun lles lleol diwygiedig;
- (h) ymgynghori ar ddiwygiad i gynllun lles lleol;
- (i) cytuno bod y Bwrdd yn uno neu'n cydweithio â Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus arall.

10. Ymgysylltu Ehangach

- 10.1 Mae ffocws y Bwrdd ar y dinesydd yn golygu y bydd yn sefydlu perthynas bwrpasol â phobl a chymunedau ledled Conwy a Sir Ddinbych. Mae'n hanfodol i'r Bwrdd ystyried pwysigrwydd cynnwys pobl sydd â diddordeb mewn cyflawni'r nodau lles, a sicrhau bod y bobl hynny'n adlewyrchu amrywiaeth poblogaeth yr ardal y mae'r Bwrdd yn ei gwasanaethu.
- 10.2 Bydd y Bwrdd yn gofalu ei fod yn sicrhau priodoldeb a didueddrwydd prosesau'r Bwrdd a'i fod yn ymwybodol o risgiau unrhyw syniad allai godi bod grŵp penodol yn cael gormod o ran neu ddylanwad ar drafodaethau a gweithgareddau'r Bwrdd.
- 10.3 Bydd y Bwrdd yn cymryd camau ychwanegol y tu allan i gyfarfodydd i sicrhau ei fod yn gwrandao ar lais y cyhoedd, a bod y llais hwnnw'n helpu i lunio'r asesiad o les a'r cynllun lles lleol. Disgwylir i hyn gynnwys ymarferion ymgynghori ac ymgysylltu, fydd yn cynnig cyfleoedd i bobl leisio a thrafod syniadau trwy drefniadau ar-lein ac ymgysylltu â'r gymuned.
- 10.4 Bydd yr holl ymgysylltu'n cydymffurfio â threfniadau Ymgysylltu BGC, fel y'i hamlinellir yn y cynllun cyfathrebu yn atodiad 1.

11. Cymorth Gweinyddol

- 11.1 Rhaid i'r Awdurdodau Lleol sicrhau bod cymorth gweinyddol ar gael i'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus. Bydd y cymorth hwn yn cylchdroi rhwng y ddau awdurdod lleol ddwywaith y flwyddyn. Bydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn darparu cymorth gweinyddol am flwyddyn gyntaf y BGC.
- 11.2 Bydd cymorth gweinyddol yn cynnwys:
- sicrhau bod y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn cael ei sefydlu ac yn cyfarfod yn rheolaidd;
  - paratoi rhaglen a chomisiynu papurau ar gyfer cyfarfodydd;
  - gwahodd cyfranogwyr a rheoli presenoldeb;
  - cadw cofnodion;
  - gweithio ar yr adroddiad blynyddol;
  - paratoi tystiolaeth i'w archwilio.

12. Adnoddau

- 12.1 Mater i'r Bwrdd yw penderfynu sut y bydd yn darparu adnoddau ar gyfer y swyddogaethau y mae'n rhaid iddo eu cyflawni, sy'n gyfrifoldeb i'r holl Aelod Statudol ar y cyd. Mater i'r Bwrdd yw penderfynu ar adnoddau priodol a chymesur ar gyfer cyd swyddogaethau'r Bwrdd. Nid oes unrhyw beth yn rhwystro Cyfranogwyr a Wahoddwyd na phartneriaid eraill rhag cynnig cyngor, cymorth ac adnoddau i'r Bwrdd, er enghraifft, ar ffurf arbenigedd dadansoddol neu broffesiynol. Nid oes rhaid iddynt ddarparu cymorth ariannol, ond gallant wneud hynny os ydynt yn ystyried bod hynny o fewn eu pwerau.

13. Penderfyniadau

- 13.1 Bydd penderfyniadau'r Bwrdd, o ran y cyfrifoldebau statudol a nodir ym mharagraff 7, yn ddilys pan fyddant wedi'u gwneud ar y cyd ac yn unfrydol gan bob Aelod Statudol a chyda phob Aelod Statudol yn bresennol yn y cyfarfod yn unig.
- 13.2 Ar gyfer pob penderfyniad arall (nad ydynt yn ymwneud yn benodol â'r dyletswyddau statudol a nodir ym mharagraff 7), bydd y BGC yn gweithio ar sail consensws. Fodd bynnag, os na

chyrhaeddir consensws, bydd yr aelodau statudol yn gwneud y penderfyniad trwy bleidlais (un bleidlais i bob sefydliad).

- 13.3 Fodd bynnag, ni chaiff ac ni fydd Aelodau Statudol yn gweithio ar eu pennau eu hunain. Mae gan gyrff a sefydliadau eraill yn yr ardal gyfraniad sylweddol i'w wneud. Rhaid rhoi ystyriaeth i bob barn cyn gwneud unrhyw benderfyniad.

14. Cworwm

- 14.1 Bydd cworwm mewn cyfarfod o'r Bwrdd os yw'r holl Aelodau Statudol neu eu cynrychiolydd/wyr a enwebwyd yn bresennol. Ar gyfer Aelodau Statudol sydd â mwy nag un cynrychiolydd ar y Bwrdd, bydd cworwm mewn cyfarfod o'r Bwrdd os yw o leiaf un cynrychiolydd yn bresennol.

15. Gwrthdaro Buddiannau

- 15.1 Er diben y Cylch Gorchwyl hwn, diffinnir 'gwrthdaro buddiannau' fel unrhyw un sydd mewn sefyllfa i ddylanwadu'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol ar ganlyniad busnes y Bwrdd. Rhaid iddynt sicrhau nad yw eu buddiannau personol yn cystadlu â'u rôl ar y Bwrdd.
- 15.2 Mae dyletswydd ar bob cynrychiolwr i roi gwybod am unrhyw wrthdaro buddiannau sy'n berthnasol.
- 15.3 Bydd y Cadeirydd yn cadarnhau ar ddechrau pob cyfarfod p'un ai oes yna unrhyw wrthdaro buddiannau ai peidio, a beth y dylid ei wneud am hynny.

16. Anghydfod

- 16.1 Bydd pob Aelod yn gweithio ar sail cydweithrediad ac ewyllys da, ac yn trefnu i drafod unrhyw broblem neu anghydfod fydd yn codi â'r naill a'r llall cyn gynted ag y bo modd, gan geisio datrys unrhyw anghytundeb trwy drafodaethau cynnar. Os na chaiff yr anghydfod ei ddatrys, gellir ei gyfeirio at y Cadeirydd fydd, gan ddefnyddio'r holl sianeli priodol, yn ceisio datrys unrhyw anghytundeb sy'n codi o fewn y Bartneriaeth.
- 16.2 Bydd y Bwrdd yn gweithredu ar sail consensws neu fwyafrif mewn perthynas ag anghydfodau.

17. Llywodraethu

Perfformiad

- 17.1 Bydd adroddiadau amlygu rheolaidd a chynnydd o ran blaenoriaethau'r BGC yn cael eu cyflwyno i'r Bwrdd.
- 17.2 Bydd adroddiad blynyddol yn cael ei gynhyrchu a'i gyhoeddi.
- 17.3 Rhaid paratoi adroddiad a'i gyhoeddi'n ddim hwyrach na 14 mis ar ôl cyhoeddi cynllun lles lleol y Bwrdd, ac wedyn yn ddim hwyrach na blwyddyn ar ôl cyhoeddi'r adroddiad blaenorol. Rhaid anfon copi o'r adroddiad at y canlynol:
- Gweinidogion Cymru;
  - Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol i Gymru;
  - Archwilydd Cyffredinol Cymru;

- Pwyllgor trosolwg a chraffu perthnasol yr Awdurdod Lleol.

18. Llywodraethu

Archwilio

- 18.1 Bydd y Bwrdd yn cael ei archwilio gan bwyllgor craffu llywodraeth leol dynodedig yr awdurdodau lleol. Mae Adran 35 y Ddeddf yn nodi bod rhaid i bwyllgorau trosolwg a chraffu fod â'r pŵer i adolygu a chraffu ar benderfyniadau, camau gweithredu a threfniadau llywodraethu'r Bwrdd.
- 18.2 Bydd y Bwrdd yn parhau i gael ei archwilio trwy drefniadau presennol Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu Partneriaeth pob Awdurdod Lleol nes bydd proses y cytunir arni'n cael ei rhoi ar waith o fis Mai 2017 ymlaen.

19. Gadael

- 19.1 Dylai unrhyw Gyfranogwr a Wahoddwyd nad ydynt yn dymuno parhau'n aelod o'r Bwrdd roi rhybudd ysgrifenedig i'r Cadeirydd. Dylai'r partner ymdrechu i anrhydeddu unrhyw benderfyniadau ac ymrwymadau a wnaed.

20. Adolygu'r Cylch Gorchwyl

- 20.1 Rhaid adolygu'r Cylch Gorchwyl hwn ym mhob Cyfarfod Gorfodol.
- 20.2 Bydd y Cylch Gorchwyl hwn yn cael ei adolygu o leiaf bob dwy flynedd. Gall y Bwrdd adolygu a chytuno i ddiwygio'r Cylch Gorchwyl hwn ar unrhyw adeg.